DAGSINS MEINING

Eitt frálíkt tiltak

Hugskotið at hava ein sjómannadag er eitt frálíkt hugskot og sjómannadagurin í Klaksvík gjørdist somuleiðis eitt frálíkt tiltak. Vit liva her í Føroyum av havinum og tí, sum úr havinum kemur. Alt okkara lív og øll okkara lagnu eru tengd at havinum og evnum okkara at fáa sum mest burturúr havsins livandi tilfeingi væl at merkja uttan at skaða hetta tilfeingi. Tað hevur sera stóran týdning at allir føroyingar eru tilvitandi um henda veruleika.Tað er somuleiðis av stórum týdningi, at vit øll eru tilvitandi um hetta, at uttan okkara dugnaligu sjómenn var als ikki livandi í Føroyum.

Sjómannadagurin er ein almenn viðurkenning av tí týdningi sjómaðurin hevur fyri Føroyar og fyri Føroya fólk. Hesi seinni árini hevur fokus verðið flutt alt meira frá sjómanninum til fólk í øðrum vinnum. Vit mugu í hesum visónstíðum ansa eftir, at vit ikki gloyma ta stættina, sum so at siga ber øllum uppi. Formaður Fiskimannafelagsins hevur í mong ár ótroyttiliga stríðst fyri at bøta um korini hjá føroyskum fiski- og sjómonnum. Mangir hava stríðst saman við honum. Mangan tykist, sum hetta stríð ikki fær ta virðing, sum tað hevur uppiborið og mangan tykist tað, sum tær almennu Føroyar hava gloymt sjófók okkara.

Tað er tí í tøkum tíma, at klaksvíkvíkingar hava sett sjómannadagin á dagskránna. Hvør er nærri til hetta enn júst klaksvíkingar. Býurin hevur í eina øld burtur av liva av havinum. Fiskivinnan í Klaksvík er á odda á øllum økjum og vinnulív eins væl og sjófólk í Klaksvík hava skapað sær stóra virðing langt út um landoddarnar. Nú er bert at vóna, at sjómannadagurin verður afturvendandi ikki bara í Klaksvík, men at onnur pláss fara at taka eftir. Vit hava øll brúk fyri áhaldandi at vera mint á føroyska sjófólkið og tann týdning henda stætt hevur fyri land og fólk.

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Hvítir talibanar

Kenneth Rasmussen

Eru Føroyar ikki vakrast í verðini? Eru vit ikki fittast í verðini? Eru vit ikki blíðast í verðini? Eru vit ikki raskast í verðini? Eru vit ikki skikkiligast í verðini? Eru vit ikki tey einastu, sum gera alt rætt í verðini? Einki mark er fyri hugflognum yvir spurningunum frá høgum og lágum, sum settir verða útlendingum, ið vitja okkum. Hetta var tað, sum frægasti teigurin í Dimmu, Hinvegin, so beinrakið nært við í vikuni.

Tíverri eru svarini til allar spurningarnar noktandi. Sannleikin er, at vit eru mest snævurskygda og nalvaskoðandi fólk í heiminum, og at tað gongur við rúkandi ferð skeiva vegin. Á odda ganga flestu av landsins kosnu monnum. Tað er ótrúligt og syndarligt at so nógv miðaldarhugsan skal verða savnað á sama staði við Tinghúsvegin í Havn.

Meira rundstykkir

Nú fingu tingmenn aftur eitt stórmál í rundstykkjaflokki at viðgera. Nøkur ung lesandi í Norðurlondum, sum eru skapt eftir sama leisti, komu til Føroya at fundast. Flestu væntaðu at eldur kom í skálan, og so varð. Summarferiuavloysararnir hjá Várharra vóru tíbetur enn til arbeiðis, og royndu at bjarga landi okkara undan syndini. Tað má verða ómenninskjaliga strevið hjá hesum neyðars monnum, sum umframt síni borgarligu størv, eru noyddir at bera alla heimsins synd á sínum herðum. Onkur átti at sagt teimum, at ein annar kendur maður loysti hasa uppgávuna fyri uml. 1000 árum síðan.

...og so fór skiparin í Lindina

Allir politisku flokkarnir í Føroyum - partur av Javnarflokkinum tó møguliga undantikin- royna at liva av kristiligum atkvøðum. Hjá tingmonnum, sum lítið og einki hava uppá hjarta ella har sum evnini ikki røkka serliga langt, er einasta gongda leiðin at vevja eitt sindur av átrúnaði uppí politikkin, so er komandi valskeið bjargað. Eingin torir at tala at, tí tað ringasta, sum kann henda í Føroyum, er at verða lagdur undir at verða ókristiligur.

Sjálvt teir, sum halda seg verða ímillum tungu dreingirnar, royna at skora kristiligar atkvøður. Botnin náddu vit tíðliga í summar, tá kendi skiparin, sum nú offrar seg 100% fyri trygdina á sjónum og á vegnum, fór í Lindina at skrifta. Prátið við læknan fór so beint í hjartað hjá hópin av føroyingum, sjálvt um talan var um eina ta vánaligastu útvarpssendingina, íð nakrantíð hevur verið í luftini yvir Føroyum.

Visión 2015 (-1000)

Meiningin er góð og málið ikki minni. Trupulleikin er bara, at størsta forðingi fyri ætlanini eru politikararnir sjálvir. Ringt verður at tosa um biotøkni og ílegugransking, tá flestu tingmenn bert góðtaka sínar egnu ílegur. Løgmaður átti at trekt eini 1000 ár av yvirskriftini, so fer gongd at koma á.

Áminning

Um vit settu okkum í støðuna hjá øðrum persónum, so hevði tað øvund og tað hatur, sum vit bera mótvegis teimum, verið burtur. Og settu vit onnur í okkara stað, so hevði okkara stoltleiki og sjálvgleði minka munandi.

(J.W. Goethe segði hesi sannleiksorðini fyri uml. 200 árum síðan)

Líkt er til, at vit framvegis hava inkvisitiónistar í Føroyum

Finn Jensen

Í donsku internet encyklopædiuni, www.danskoss.com/…, verður spanska inkvisitiónin soleiðis greinað (endurgeving):

Den moderne spanske inkvisition blev oprettet i henhold til en pavelig bulle, *Exegit sincerae devotionis*, udstedt i Rom af pave Sixtus IV den 1. november 1478. I bullen imødekommer man en ansøgning fra Isabella og Ferdinand om at etablere en domstol til at forfølge de falske, omvendte jøder, fordi *mange, som var genfødt i Jesus Kristus gennem den hellige*

dåb – stod der i det pavelige dokument – uden at have været tvunget dertil, har tilladt sig at fremstå som kristne, men har alligevel fortsat med at følge de jødiske skikke og sædvaner. Ifølge tilladelsen bemyndigede Sixtus IV De Katolske Monarker til at udnævne inkvisitorer, som skulle forfølge kætterne; de skulle være gejstlige, enten lægmænd eller religiøse, være fyldt mindst 40 år og besidde en titel i hellig teologi eller kanonisk videnskab.

Som det vil være kendt, eksisterede der allerede en middelalderlig inkvisition, som havde fungeret siden XIII århundrede i forskellige lande i den kristne verden - mellem dem Aragonien. De Katolske Monarkers inkvisition fulgte, med enkelte ændringer, fremgangsmåden i den ældre inkvisition f.s.v.a. strafudmåling og bureaukratisk og politimæssig organisering, og den støttede sig som tidligere på en pavelig tilladelse. Forskellen var, at inkvisitorerne nu ikke blev udnævnt af paven, men af kongen; de blev således kongemagtens politiske redskab.

Det er klart, at domstolen for det Hellige Embede havde en dobbelt betydning, en politisk og en kirkelig. Det var naturligt for epoken og samfundets opbygning – og for dets bevaring. (endurgeving liðug)

Líkt er til, at vit framvegis hava inkvisitiónistar í Føroyum, og at tey samkyndu kenna hesa støðuna aftur.

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eirikur Lindenskov eirikur@sosialurin.fo
Fíggjarleiðari: Tóki Højgaard toki@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Teresa Jensen teresa@sosialurin.fo
Finnbjørg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo
Gudny Langgaard gudny@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydna@sosialurin.fo
Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Terji Nielsen terji@sosialurin.fo
Myndamenn:
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Postsmoga 231
Nólsoyar Pálsgøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo
Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

Uppseting/prent:
Uppseting: Føroyaprent
Prent: Prentmiðstøðin
Útgevari:
Sp/f Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað mánadag-fríggjadag klokkan 14^{00}

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framíhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.

Innsent tilfar
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðslan ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.